

FALSK ALARM!
Når du er "falsk positiv"

Når du er "falsk positiv"

Når en donor får at vide, at han eller hun er "falsk positiv", bliver vedkommende tit forskrækket. Det er der ingen grund til.

Man kan nemlig sammenligne blodbankens testmetoder med en alarm, der er indstillet meget fint. Det hænder, at en alarm går i gang, uden at der er noget galt. Når dette sker, kalder man det "falsk positiv".

Ingen metoder er 100 procent fejlfrie. De almindelige undersøgelsesmetoder for virusantistoffer er så følsomme, at de i få tilfælde fejlagtigt vil give et udslag, selv om der ikke er antistoffer til stede. De kan i den forstand sammenlignes med en meget følsom tyverialarm, som kan sættes i gang af en nysgerrig mus. Men alarmen er ikke i stand til at identificere, om det er en mus eller en tyv, der udløser alarmen.

I den almindelige antistofundersøgelse bliver alle blodprøver, som har udvist positiv reaktion, efterundersøgt med mere indviklede og ressourcekrævende metoder. Hvis disse metoder også udviser en positiv reaktion, beviser det tilstedeværelsen af antistoffer og dermed af virusmitte. Imidlertid er følsomheden af disse efterundersøgelser ikke

altid så høj som følsomheden af den første undersøgelsesmetode, og det kan derfor være vanskeligt at bevise med efterundersøgelsesmetoderne, at blodprøven ikke indeholder antistoffer.

Tvivlsomt resultat

Blodbanken kan således stå i en situation, hvor det med sikkerhed kan siges, at prøven ikke er ægte positiv - på den anden side kan blodbanken ikke bevise, at prøven er negativ. Blodbanken må derfor kalde den "inkonklusiv" eller på bedre dansk "tvivlsom". Problemet er nu, at personer, der lige er blevet smittet, kan udvise et tilsvarende tvivlsomt resultat i den sidste del af de en til tre måneder, det varer, før de bliver ægte positive.

Ved at undersøge en ny blodprøve, som tages et par måneder efter den første blodprøve (for eksempel ved næste tapning) kan man med 100 procents sikkerhed skelne den normale, ikke-smittede donor fra den, der lige er blevet smittet. Den normale vil nemlig enten være blevet negativ igen eller fortsat udvise det samme tvivlsomme mønster. Den, der for nylig var blevet virusmittet, vil derimod med sikkerhed være blevet ægte positiv ved undersøgelse af den nye blodprøve.

Blodbanken er forpligtet

I de tilfælde, hvor det kræver en ny blodprøve to måneder efter den første for at bevise, at blodet ikke er smittet, bliver man nødt til at kassere blodet fra den første tapning, da det ellers vil blive for gammelt. Selv hos helt normale og raske donorer kan tendensen til tvivlsomme reaktioner i undersøgelserne være ved i årevis. Dette skyldes ikke sygdom hos donor, men en teknisk ufuldkommenhed ved undersøgelsesmetoden. Det betyder imidlertid, at hver gang en sådan donor giver blod, går der et par måneder, før man kan frikende blodportionen for virusmitte, og blodportionen vil derfor hver gang gå tabt.

Blodbanken vil i disse tilfælde vælge at oplyse donor om situationen og foreslå en tappepause eller en permanent udelukkelse.

Donor kan dog være sikker på, at såfremt blodbanken finder en ægte positiv reaktion, vil vedkommende straks få besked. Faktisk er blodbanken forpligtet til at underrette og tilbyde behandling. Dels fordi der er risiko for, at donor kan smitte videre og dels for hurtigst muligt at kunne starte behandling.

I Danmark bliver der fundet cirka 200 donorer om året, der er "falsk positive".

Februar 2013

bloddonorerne
i Danmark

bloddonor.dk
kontor@bloddonor.dk
Tlf. 7013 7014